

הכנסת היועצת המשפטית לכנסת

(סימוכין : 003799-2024)
ירושלים, ח' בשבט התשפ"ד
18 בינואר 2024

לכבוד

חברת הכנסת נעמה לוימי

חבר הכנסת גלעד קריב

נכבדיי שלום רב,

הנדון: הפרת הוראות חוק-יסוד: משק המדינה בעניין המועדים והפגיעה בעבודת הכנסת בשל כך

סימוכין : מכתבכם מיום 17/1/2024

- ביום 20/12/2023 אישרה הכנסת את בקשת הממשלה לדחות את המועד להגשת דוח הפרשים ואת יתר המועדים שנקבעו באותו סעיף לתקופה של 50 ימים, בהתאם לסעיף 1א3 לחוק-יסוד : משק המדינה.
- בהתאם לכך, על הממשלה להניח את הצעת חוק התקציב הנוסף כאמור על שולחן הכנסת עד יום 20/1/2024, ואם לא יבוצעו פעולות לפי התוכנית המאזנת, כולן או חלקן, יופחתו סכומי ההוצאה בסעיפי התקציב בחוק התקציב (קיצוץ אוטומטי) עד יום 19/2/2024.
- כידוע לכם, במהלך הדיון שהתקיים בוועדת הכספים בעת הליך חקיקת תיקון מס' 14 לחוק-יסוד : משק המדינה, בשל סמיכותו של תיקון החקיקה לשנת הכספים 2024, הוצעו לממשלה ולמשרד האוצר בפרט, על ידי חברי הכנסת ועל ידי, הצעות שונות לעניין מועדי הנחת הצעת החוק לשנת הכספים 2024, לצד התיקון הקבוע שנקבע בחוק היסוד. עם זאת, נציגי הייעוץ המשפטי ואגף תקציבים עמדו על עמדתם כי הנחת הצעת חוק התקציב הנוסף לשנת הכספים 2024 תהיה במועדים הקבועים בתיקון מס' 14.
- ביום 11/01/2024 פניתי לעו"ד אסי מסינג והתרעתי כי עיכוב במועד שבו תונח הצעת חוק התקציב הנוסף לשנת 2024 על שולחן הכנסת, יהיה בו כדי להביא להפרה של הוראות חוק-יסוד : משק המדינה על ידי הממשלה (הפרה שמתווספת להפרה הקודמת בעניין המועד להגשת דוח ההפרשים שבגינה הממשלה מצאה לנכון להביא הצעת חוק להארכת המועדים ובשל כך תוקן חוק יסוד משק המדינה בתיקון מס' 14 בהוראת קבע במהלך הכנתו בוועדת הכספים). מצ"ב מכתבי שטרם התקבל לו מענה.
- עם זאת, ככל שאכן תהיה הפרה בהוראות חוק היסוד שהממשלה לא תמצא לנכון לתת לה מענה כלשהו כפי שהוצע במכתבי האמור, עמדתי כיועצת המשפטית של הכנסת היא שאין מקום שבשל הפרתה של הממשלה תיגרם פגיעה נוספת בעבודת הכנסת. מכאן שיהא על הממשלה למצוא לנכון כיצד להתמודד עם המועד הקבוע בחוק יסוד : משק המדינה לביצוע הקיצוץ הרוחבי למשרדי הממשלה אשר ממילא נתון כידוע לסמכות הממשלה ומשרד האוצר. וכל מקום, איני רואה כל סיבה שבשל הפרת הממשלה שלא תוקנה על ידה במועד, יצומצם פרק הזמן הנתון לכנסת להכנת הצעת חוק התקציב הנוסף.

בכבוד רב,

שגית אפיק

העתקים :

חבר הכנסת אמיר אוחנה, יושב ראש הכנסת

שר האוצר, בצלאל סמוטריץ'

חבר הכנסת משה גפני, יושב ראש ועדת הכספים

חבר הכנסת אופיר כץ, יושב ראש ועדת הכנסת

עו"ד גלי בהרב-מיארה, היועצת המשפטית לממשלה

עו"ד אסי מסינג, היועץ המשפטי למשרד האוצר

עו"ד שלומית ארליך, היועצת המשפטית לוועדת הכספים

הכנסת
היועצת המשפטית לכנסת

(סימוכין : 002572-2023)
ירושלים, א' בשבט התשפ"ד
11 בינואר 2024

לכבוד
עו"ד אסי מסינג
היועץ המשפטי של משרד האוצר

שלום רב,

הנדון: עמידה בלוחות הזמנים להנחת הצעת חוק תקציב נוסף לשנת 2024
סעיף 1א3 לחוק-יסוד : משק המדינה

בהמשך למכתבי אליך מיום 26/11/2023 בעניין אי קיום מנגנון ההתכנסות הקבוע בסעיף 1א3 לחוק-יסוד : משק המדינה (להלן – חוק היסוד), ובהמשך לדיוני ועדת הכספים בתיקון מס' 14 לחוק יסוד : משק המדינה (להלן – תיקון מס' 14), אבקש לפנות אליך מבעוד מועד בעניין עמידתה של הממשלה בלוחות הזמנים שנקבעו בחוק היסוד, כדלקמן :

1. כידוע, במסגרת תיקון מס' 14, שאושר בקריאה השנייה ובקריאה השלישית אך לאחרונה, ביום 14/12/2023 נקבע בסעיף 1א3(א) כי הממשלה רשאית לפי הצעת שר האוצר, באישור הכנסת לאחר שקיבלה את המלצת ועדת הכספים של הכנסת, לדחות את המועד לקבלת דוח הפרשים וכן את יתר המועדים שנקבעו בסעיף האמור, בתקופה אחת שלא תעלה על 50 ימים (להלן – תקופת הדחייה), אם התרחש אירוע חריג ובלתי צפוי שיש לו השלכה פיסקלית משמעותית, המשפיעה במישרין על הנתונים שבבסיס דוח ההפרשים, ובשל סמיכות האירוע על מועד הגשת הדוח. כמו כן, נקבע באותו סעיף כי אם החליטה הממשלה שהתכנית המאזנת תכלול הצעת חוק תקציב נוסף לשנת התקציב, תונח הצעת חוק כאמור על שולחן הכנסת במועד שלא יפחת מ-30 ימים לפני תום תקופת הדחייה.
2. המועדים האמורים נקבעו בהוראת קבע לאחר שיח מקיף שהתקיים עם נציגי משרד האוצר והמשפטים. יתר על כן, בשיח האמור ניתנה התייחסות מיוחדת למועדים הקשורים בשנת התקציב 2024 ככל שיוחלט על הגשת תקציב נוסף והמועדים הספציפיים הוצגו לפרוטוקול, תוך שנציגתך ונציג אגף תקציבים ביקשו שלא לדחותם וציינו כי תהיה עמידה בהם בשנת 2024.
3. בהתאם להוראות תיקון מס' 14, ולאחר שהתקבלה החלטת הממשלה וניתנה המלצת ועדת הכספים כנדרש, החליטה הכנסת ביום 20/12/2023 לאשר את בקשת הממשלה לדחות את המועד להגשת דוח הפרשים לתקופה של 50 ימים ואת יתר המועדים כאמור בהתאמה. הודעה בדבר דחיית המועדים פורסמה ברשומות ביום 8/1/2024.

4. כפי שנקבע בהודעה בדבר דחיית המועדים, המועד להנחת הצעת חוק תקציב נוסף לשנת התקציב הוא עד יום 20/1/2024. להבנתי, הממשלה אינה צפויה לקיים דיון בתכנית המאזנת ובהצעת התקציב הנוסף לשנת 2024 לפני תחילת השבוע הבא, דבר אשר מותיר פרק זמן קצר ביותר להנחת הצעת חוק תקציב נוסף לשנת 2024 (יחד עם הצעות נלוות נוספות בהתאם לתכנית המאזנת), במועד שנקבע כאמור.

5. עיכוב במועד שבו תונח הצעת חוק התקציב הנוסף לשנת 2024 על שולחן הכנסת, יהיה בו כדי להביא להפרה נוספת של הוראות חוק היסוד מצד הממשלה, וכן תביא לצמצום פרק הזמן העומד לרשות הכנסת לאשר את הצעת חוק התקציב הנוסף בהתאם להוראות חוק היסוד, בטרם יופחתו סכומי ההוצאה בסעיפי התקציב בחוק התקציב.

6. לאור האמור, ובהתחשב בהשלכות שעשויות להיות להפרה כאמור, ככל שאתה סבור כי הממשלה אינה צפויה לעמוד בלוחות הזמנים שנקבעו כאמור וכי יהיה בכך כדי להפר פעם נוספת את הוראות חוק היסוד, אבקשך להתריע על כך מבעוד מועד כדי שנוכל להביא זאת לידיעת חברי הכנסת, כמו כן אבקשך לפעול לתיקון המועדים שנקבעו בחוק היסוד מראש ובטרם יופרו בשנית.

בכבוד רב,

שגית אפיק

העתקים :

חבר הכנסת אמיר אוחנה, יושב ראש הכנסת
שר האוצר, בצלאל סמוטריץ'
חבר הכנסת משה גפני, יושב ראש ועדת הכספים
היועצת המשפטית לממשלה, עו"ד גלי בהרב-מיארה
עו"ד שלומית ארליך, היועצת המשפטית לוועדת הכספים